

Vi vill göra Uppsala till en äldrevänlig stad

Roger Jo Linder, projektledare, Uppsala kommun

KPR 16 februari 2018

WHO:s nätverk för äldrevänliga städer

Medlemmar i partnerskapet 2017

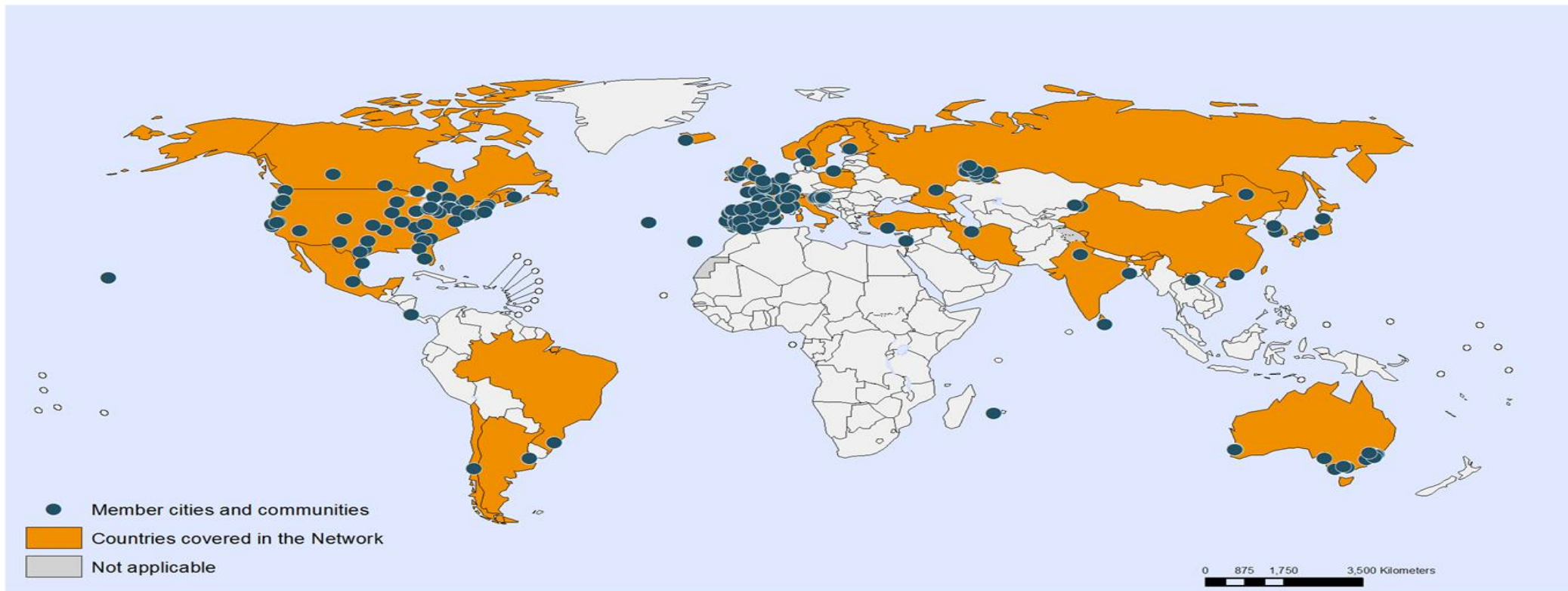
- Uppsala, Göteborg, Tammerfors, Oslo, Trondheim, Reykjavik
- Cirka 500 städer i världen
- 37 länder

Uppsala

- Uppsala blev medlem juni 2016
- Syfte:
  - Utveckla ett en socialt och ekonomiskt hållbar strategi i äldrefrågor och till en angelägenhet för hela staden
  - Att ta del av internationella aktörers erfarenheter och kunskaper för att utveckla och dela med sig av initiativ där staden varit framgångsrik

WHO Global Network of Age-friendly Cities and Communities

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
 Map Production: Health Statistics and Information Systems (HSI)
 World Health Organization

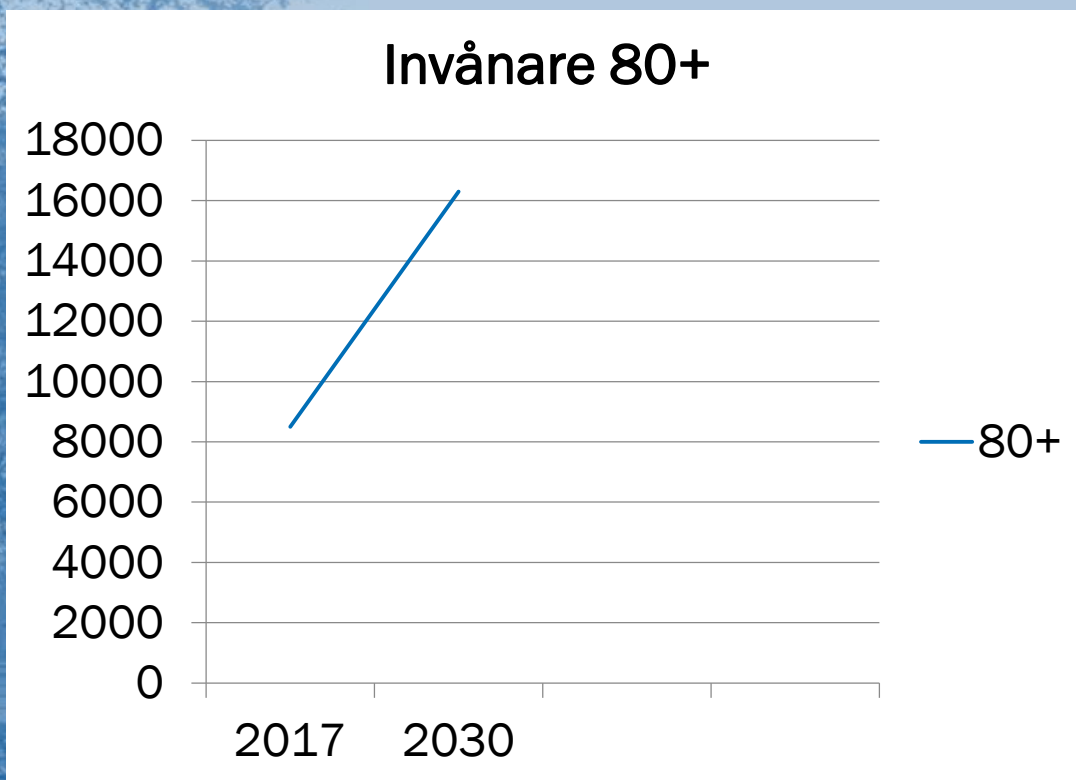
© WHO 2015. All rights reserved.

**Uppsala:
Drygt 220 000 invånare
varav 48 000 invånare 60+**

Vår demografiska utmaning

Vår geografiska utmaning

- Uppsala kommun är den kommun i Sverige med flest boende på landsbygd.
- Cirka en fjärdedel av kommunens befolkning bor utanför Uppsala stad, över 50 000 personer.

Mätning i tre moment

Representation från både stad och landsbygd. 14 närområden med olika socioekonomiska bakgrund.

Enkätundersökning på gator och torg samt via telefon.

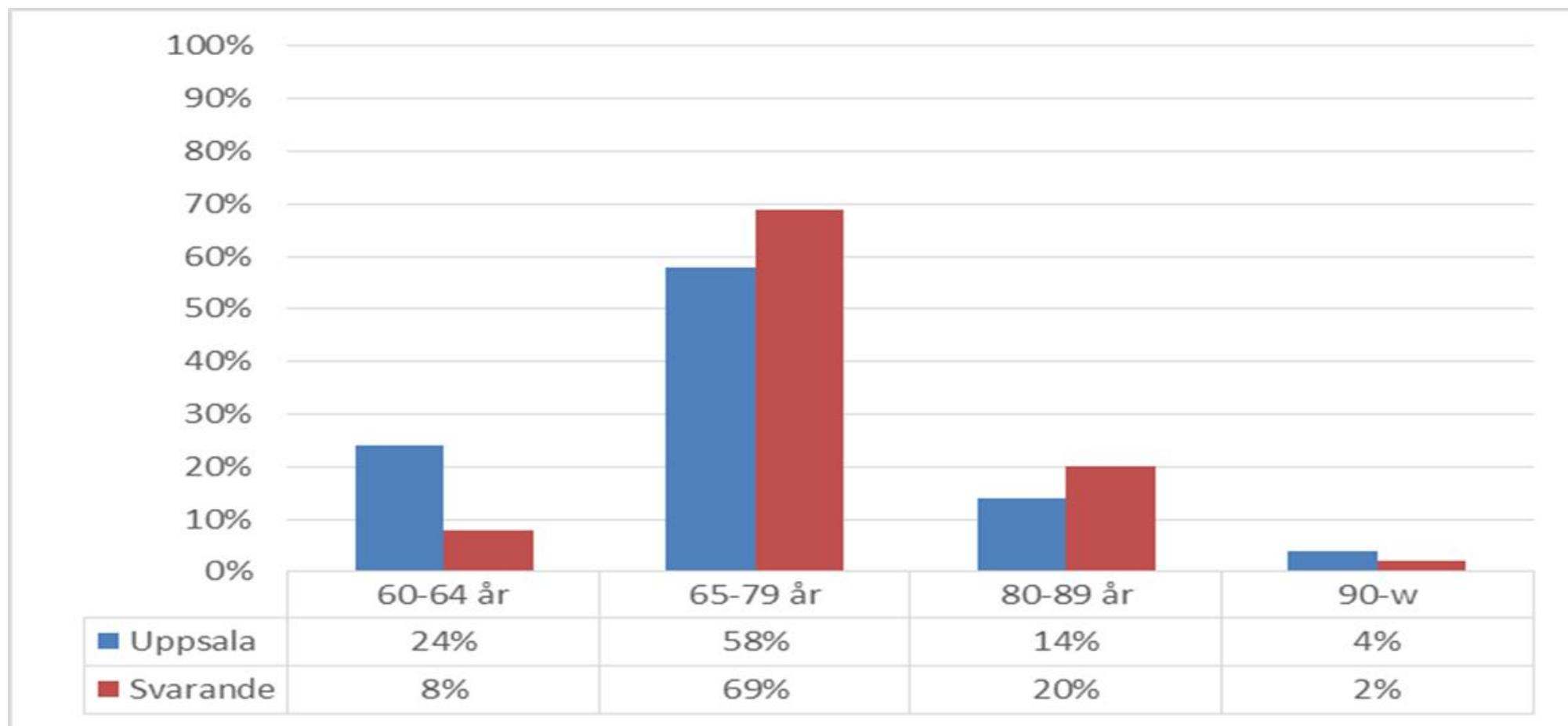
Dialogkonferenser i olika staddelar och landsbygdsområden

4 Respekt och social integration
Samhälls- och hälsovårdstjänster
samt kommersiell service

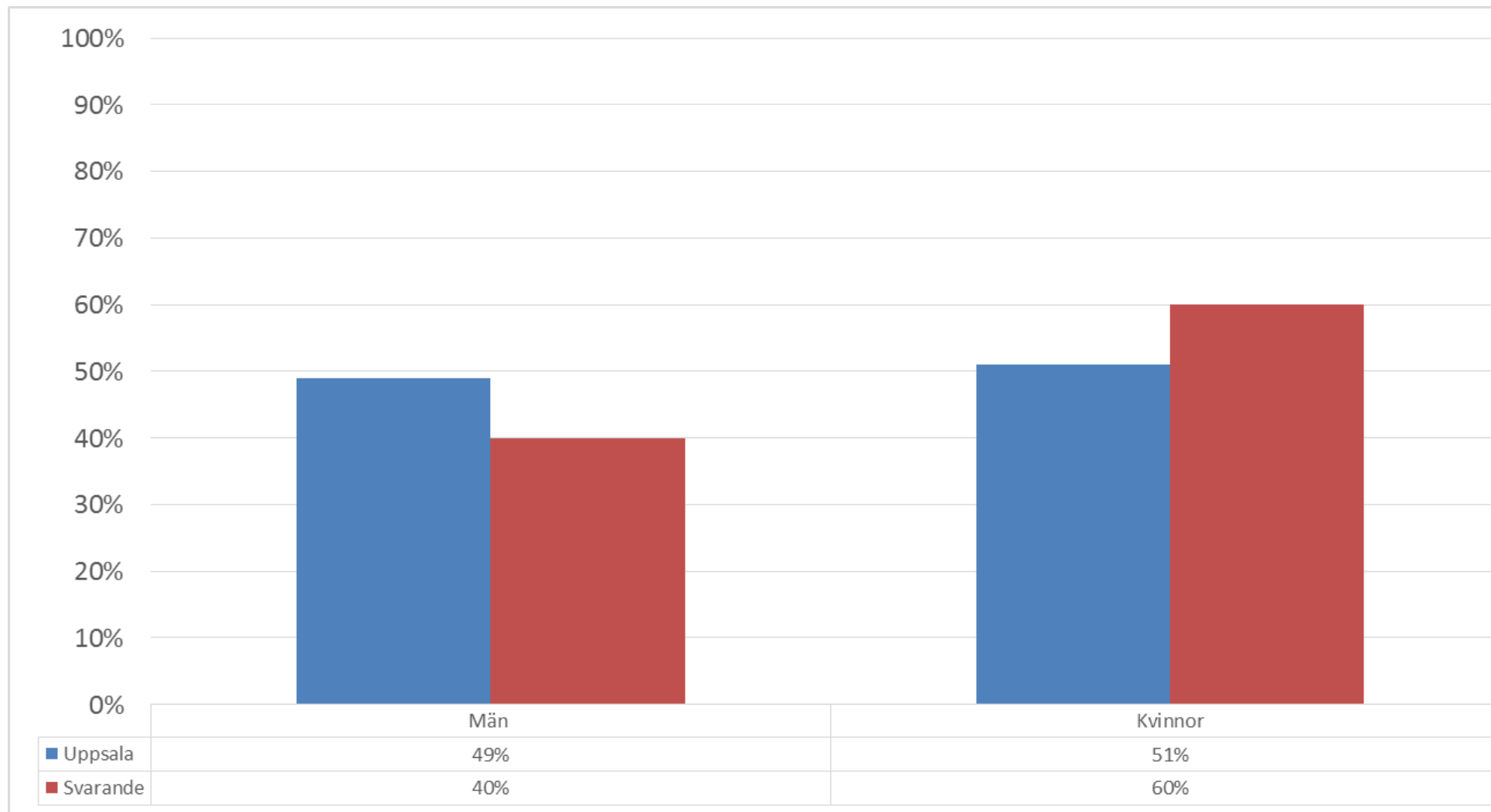
Vårdcentraler och sjukhus är
placerade så att de är lätta att nå.

RESULTAT

Tabell 1: Åldersfördelning i den äldre befolkningen i Uppsala respektive motsvarande fördelning bland de svarande i delundersökningarna i baslinjemätningen 2017.

Tabell 2: Könsfördelning i den äldre befolkningen i Uppsala respektive motsvarande fördelning bland de svarande i delundersökningarna i baslinjemätningen 2017.

Enkätundersökningen

- Syfte var att få en översiktlig bild kring äldres upplevelse av att åldras i Uppsala.
- De allra flesta äldre Uppsalabor tyckte att orten de bor på var en bra plats att åldras på. Samtidigt var totalt var fjärde tveksam eller negativ.
- Andelen som gjorde en positiv bedömning tycktes öka med stigande ålder.
- De svarande på landsbygden var i betydligt lägre grad positiva än de i staden.

Tabell 3. Antal ja (%) per kommunedel

Närområde	%
Svartbäcken	87,7
Årsta	80,2
Gottsunda	78,2
Gränby	73,0
Eriksberg	72,4
Innerstaden	71,7
Luthagen	71,6
Flogsta-Ekeby	70,9
Sävja-Bergsbrunna	70,2
Fålhagen	68,7
Storvreta	63,4
Salabacke	59,6
Björklinge	48,4
Almunge	37,7

Tabell 4: Tycker du att Uppsala är bra att åldras i?
Fördelning mellan kvinnor och män.

Kön/Svarsalternativ	Andel (%)				Antal svar (N)
	Ja	Tveksam	Nej	Vet ej	
• Kvinna	69	19	4	8	944
• Man	70	17	7	6	615
• Totalt	69	18	5	7	1559

Tabell 5: Tycker du att Uppsala är bra att åldras i?
Andel positiva i olika åldersklasser.

Ålder	Andel positiva (%)	Antal svar
• Under 65 år	61	133
• 65-79 år	67	1084
• 80-89 år	77	308
• 90+ år	89	37
• Totalt	69	1562

Tabell 7 Tycker du att Uppsala är bra att åldras i?
Andel positiva i stad respektive landsbygd.

Boendeort	Andel positiva (%)	Antal svar
• Uppsala stad	73	1286
• Landsbygd	54	297
• Totalt	69	1583

Enkätundersökning forts.....

Många äldre hade synpunkter på:

- kollektivtrafik och vägar
- särskilt svarande på landsbygden och kvinnor,
- bostäder,
- särskilt svarande på landsbygden och yngre äldre.

Rundabordskonferenserna

- Central metod för att mer ingående och fördjupat bedöma Uppsalas äldrevänlighet, i dialog med den äldre befolkningen.
- Äldre 60 + ställdes inför 131 påståenden som avsåg omständigheter/förhållanden av betydelse för ett äldrevänligt samhälle.
- Som helhet bedömde en majoritet av de svarande att cirka en fjärdedel av dessa påståenden inte alls infriades eller bara delvis infriades.

Rundabordskonferenserna forts.

Tabell 8: Sammanställning av den **kritiska svarsbilden** för samtliga fokusområden utifrån rundabordskonferenserna i Uppsala 2017 (särskilt kritiska områden i svarta fält).

Fokusområde	Procent %
Respekt och sociala integration (Ålderism)	60
Bostäder	39
Utemiljöer och byggnader	35
Kollektivtrafik och vägar	35
Social delaktighet	18
Kommunikation och information	14
Arbete, sysselsättning och medborgardeltagande	12
Samhälls- och hälsovårdstjänster	11

Tabell 9: Behöver något förändras/utvecklas?
Mest frekvent svar i olika åldersklasser.

Ålder	Svarsalternativ	Andel (%)
Under 65 år	<ul style="list-style-type: none"> Bostäder	42
65-79 år	<ul style="list-style-type: none"> Kollektivtrafik och vägar	43
80-89 år	<ul style="list-style-type: none"> Kollektivtrafik och vägar	33
90 +	<ul style="list-style-type: none"> Nej, det är bra som det är	40

Slutsatser

Dialogen visar att utvecklingsinsatser är motiverade inom fem områden, att:

- minska upplevd diskriminering på grund av ålder,
- minska skillnader i upplevd livskvalitet mellan äldre boende i staden respektive på landsbygden,
- förbättra förhållanden på bostadsmarknaden ur ett äldreperspektiv,
- förbättra utemiljön ur ett äldreperspektiv,
- förbättra kollektivtrafiken ur ett äldreperspektiv.

Skillnader mellan olika områden

- 28 november Storvreta
- 24 januari Gottsunda, Sävja, Eriksberg, Flogsta-Ekeby
- 29 januari Fålhagen, Salabacke, Årsta, Gränby
- 1 februari Björklinge
- 13 februari Innerstaden, Luthagen, Svartbäcken
- 28 februari Almunge

Utmärkande drag

Generellt mer positiva än andra stads- och landsbygdsdelar

- Bra kollektivtrafik
- God och bra fysisk närmiljö
- Bra service och underhållstjänster i bostaden
- God tillgänglighet till service , sjuk- och hälsovård
- Lätt att få hjälp med bostadsanpassning
- Goda möjligheter för äldre att delta i beslutsfattande
- God tillgång till olika aktiviteter

**Gottsunda,
Sävja, Eriksberg,
Flogsta-Ekeby**

Endast i ett avseende var området mer kritiska

- Boendemiljön är fri från brottslighet

Landsbygden (utmärkande drag)

- Störst mängd negativa ställningstagande
  - Mindre bra ekonomisk situation (90%, 74% i genomsnitt)
  - Dålig tillgång till senior- och trygghetsbostäder
  - Kritisk till utemiljö
  - Fler "vet ej svar" än Uppsala i genomsnitt
-
- + Kollektivtrafik
  - + Bra med livsmedelsaffärer

Innerstaden, Luthagen, Svartbäcken (utmärkande drag)

- + Viss övervikt av positiva ställningstagande
- + Bra möjligheter kring utbud av aktiviteter
- + Bra möjligheter till olika boendialternativ

- Kollektivtrafiken
- Trafikövervakning, cykelvägar, trottoarers skick
- Möjligheter att medverka i beslutsfattande

Fålhagen, Salabacke, Årsta, Gränby (utmärkande drag)

- + Goda möjligheter till förkovran och bildning
- Påtagligt mer negativa ställningstagande
- Bostadsmarknaden
- Tillgång till hiss
- Parkeringsplatser läge och utformning
- Möjligheter att bo kvar efter renoveringar

NÄSTA STEG

Arbetsmöten inom utvecklingsområden

19 mars	Ute- och närmiljö
26 mars	Ålderism
28 mars	Bostäder
3 april	Landsbygd
5 april	Den fria tiden

Missionskyrkan, S:t Olofsgatan, Uppsala, klockan 13.00 – 16.00

Stor konferens i Uppsala, okt-nov

Handlingsplan

- Beslut i Uppsala kommunfullmäktige hösten 2018

**Följ arbetet på
[uppsala.se/aldrevanligstad](https://www.uppsala.se/aldrevanligstad)**